

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 20.

V Mariboru, dne 17. majnika 1900.

Tečaj XXXIV.

Iz državnega zbora.

Dunaj, 8. maja.

Obstrukcija.

Preteklo je že več kakor 3 leta, kar zboruje sedajni državni zbor. A radi neznosnih razmer, ki vladajo po Avstriji, ni še pričel svojega dela. Do oktobra 1899 so zadrževali njegovo delovanje Nemci; sedaj ko so Nemci mirni, nastopili so Čehi. Nemci so mirni radi tega, ker so se njim na ljubo vzele pravice Čehom ter preklicale jezikovne naredbe. Tega pa Čehi prenašati ne morejo in nočejo. Začeli so torej sami obstrukcijo. V današnji prvi seji je povzel besedo ministerski predsednik Körber ter predložil zbornici 3 jezikovne postavbe, ktere je tudi nekoliko razložil. Vsled prve postavbe se imajo urediti jezikovne postavbe tako, da se uraduje po čisto nemških okrajih, koder prebivata obadva naroda, v obeh jezikih. Drugi postavni načrt zadeva Moravsko, a vsled tretjega se ima na Češkem vpeljati več okrožnih uradov. Ministerski predsednik je v prisrčnih besedah prosil vse stranke v zbornici, naj zboljšajo posamezne točke, naj na blagor Avstrije, vseh kronovin in vseh narodov skušajo narediti mir. Že med Körberjevim govorom so Čehi močno ugovarjali. Kmalu potem pa, ko se je seja začela, so predlagali glasovanje po imenih o raznih stvareh. Na galeriji je bilo zbranih mnogo obrtnikov, ki so prišli v zbornico, naj se sprejmeta §§ 59, 60 obrtne postavbe, kakor ju je predlagala vlada. Kričali so proti Čehom, ko so le ti onemogočili obravnavo o obrtni postavi z glasovanjem po imenih. Nastal je silen hrup, ki se je pozneje še nadaljeval v zborpici vsled tega, ker so nekateri levičarski poslanci Čehe zmerjali. A Čehi niso popustili svojega namena. Poslanec Žičkar je stavil v tej seji dva predloga, (glej v raznih stvareh!), posl. Robič pa dve interpelaciji. Evo teh!

Poslanec Robič in tovariši vprašajo pravosodnega ministra: Z odlokom pravosodnega ministerstva z dne 15. junija 1890, št. 12.818 se je dovolilo, da se smejo kaznjenci mariborske kaznilnice rabiti za gospodarska dela v mariborski okolici. Ker na deželi, posebno pa še v mariborski okolici, splošno primanjkuje gospodarskih delavcev, bil je gornji odlok predvsem z ozirom na obnovenje vinogradov izvenredne važnosti in se je s tem odlokom še le omogočilo, da so se mogla začeti in izvesti večja podjetja. Zajedno pa se pazniki mariborske kaznilnice odlikujejo s strogim nadzorovanjem kaznjencev in z velikim umevanjem prenovljalnega dela v vinogradih. V novjšem času pa se z ozirom na ministerski odlok z dne 14. februarja 1866 le redkokdaj dovoljuje, da bi se smeli kaznjenci rabiti za gospodarska dela v mariborski okolici. — Ker pa je nadaljna uporaba kaznjencev, ki so večinoma z dežele, za nje izvrstna priprava na življenje v prostosti, zato vprašajo podpisani poslanci 1) ali je Njegova prevzvišenost voljna, uporabo kaznjencev dovoljevati zopet v večjem obsegu, 2) ali je Njegova prevzvišenost voljna dovoliti, da se tudi posamezno zaprti kaznjenci uporabljajo za gospodarska dela?

Posl. Robič in tovariši vprašajo finančnega ministra: Osebni dohodninski davek naj bi imel namen, da se pravičnejše in enakomerno razdeli davčno breme. Naglašalo se je posebno, da treba razbremeniti zemljiške posestnike. Izvrševanje tega zakona pa je tako, da se je mnogim zemljiškim posestnikom naložilo novo, da, dvojno obdačenje. Osobito v političnem okraju mariborske okolice se kmetski posestniki jako pritožujejo o nadležnem izvrševanju zakona, o mnogih potih k fin. uradom, o preziranju dogovora mej vlado in parlamentom, po katerem bi kmetskim posestnikom, ki nimajo drugega dohodka, nego iz zemljišča do 250, oziroma 300 gld., ne trebalo predlagati fasij, o preziranju zakonite pravice glede odpisov itd. Z ozirom na to vprašajo podpisani: 1) ali hoče Nj. prevzvišenost zaukazati davčnim uradom, da bodo kulantno in ne nadležno postopali? 2) ali hoče Nj. prevzvišenost poučiti davčne urade, da oni zemljiški posestniki, ki nimajo drugega dohodka, nego iz svojega zemljišča in k večjemu 250 gld. ne spadajo pod § 199? 3) ali hoče Nj. prevzvišenost to določbo v vinorodnih krajih na Štajarskem, kjer ni govora o kakem dohodku, razširiti na one posestnike, ki nimajo 300 gld. čistega katastralnega prinosa?

Čehi, krščanski socialci, Poljaki.

Čehi so močni dovolj, da ustavijo in zabranijo vsako delo v zbornici. Vloženih imajo okoli tisuč prošenj. Pri vsaki prošnji se zglesi eden izmed njih ter zahteva, da se glasuje po imenih, naj se ponatisne v sejem

Listek.

Napad na škofa Strossmayerja.

Ob koncu predzadnjega državnoborskega zasedanja so vložili Volf, dr. Pomer in sodrugi silno drzno interpelacijo, zakaj se je konfiseiral članek nekega nemškega lista, v katerem je bil objavljen sramotilen članek o škofu Strossmayerju. Trdi se v istem članku, da je Strossmayer napadel pri vatikanskem cerkvenem zboru sv. Očeta Pija IX. tako srdito, da so ga vlekli kardinali z odra. Poslanec Žičkar je poslal interpelacijo blagemu starčku ter dobil od njega to-le pismo:

»Velepoštovani gospod, mili moj prijatelj! Hvala Vam lepa za prijateljski list, za vest, katera me je zelo razžalostila. Bodite pa uverjeni, da je vse ono, kar so pisali nemški listi, od prve do zadnje besede hudobna izmišljina in neistina. To se dela in razglasuje samo radi tega, da se sveta mati cerkev ljudem omrzi. Jaz sem vedno in vedno s celo dušo in celim srcem ljubil sveto mater cerkev in sedaj jo istotako ljubim. Svetujem pa tudi slovanskemu narodu, katerega osobito ljubim in spoštujem, da ostane zvest svoji sveti veri in svoji sveti cerkvi ne samo zavoljo svoje neumrljivosti in božjega izve-

ličanja, ampak tudi zavoljo vsakega zemljskega blagoslova, zavoljo prostosti, samostojnosti, slave in rešilne sreče na svoji zemlji. Vedno sem bil uverjen in sem še danes uverjen in sem pripravljen to potrditi tudi s svojo smrtjo, da je najvišenejša, najbožanstvenejša delo božjih rok, milosti božje: sveta katoliška cerkev, v kateri in po kateri sprejema ljudski rod vse bogastvo božjega odrešenja. In ako iz posebne milosti in dobrote božje kedaj zagledam lice božje, bo to sam sad delovanja svete matere katoliške cerkve. Vsled vsega tega sem sv. Očeta papeža Pija IX. iskreno ljubil in spoštoval kakor vidnega glavarja cerkve božje, kakor namestnika Jezusovega, nezmotljivega nadpastirja cerkve, a ljubil sem ga tudi radi tega, ker je bil vedno čist, pobožen, učen, reven in pripraven za vsako žrtev, ki jo je zahtevalo njegovo sveto, vzvišeno zvanje. Nikdar nisem govoril niti proti njemu niti proti rimski cerkvi. In še danes, stoječ ob robu groba in neumrljivosti svoje, ljubim in spoštujem katoliško cerkev in se ne morem dovolj zahvaliti previdnosti božji, ki je izkazala milost, da sem rojen, odgojen od pobožnih katoliških roditeljev, da sem se izobrazil pri poštenih katoliških učiteljih in da sem naposled postal duhovnik novega zakona. Sedaj sem hvala Bogu doživel celo petdesetletnico svojega

skofovanja. Tudi svetega Očeta Leona XIII. ljubim iz vsega srca in sem pripravljen zanj darovati tudi svoje življenje. Prepričan sem, da je poseben dar milosti in previdnosti božje, da se divne lastnosti in sposobnosti njegovega uma in srca v najtesnejši zvezi in slogi z nadnaravnimi njegovimi darovi, z nadnaravno njegovo nalogo. Mnogi bi v današnjem svetovnem vrvenju zdvajali, ako bi ne videli na čelu katoliške cerkve Leona XIII., najsvetejšega, najvzvišenejšega, moža najčistejšega, najrevnejšega, najslavnejšega, kateri kedaj sedel na stolici sv. Petra. Vsak njegov korak, vsako njegovo dejanje, vsaka njegova okrožnica je pravi, živi dokaz onega božjega navdahnjenja, koje imenujemo nezmotljivost. Ponavljam, jaz ljubim, spoštujem in vama kužem svetega očeta Leona XIII. Bogu svetemu, ta preslavni mož, pastir cerkve božje tudi mene ljubi, skrbí za me in mi pri vsaki priložnosti svoje zaupanje. Bog ga živi še je svete let in ga obdaruj z vsakim darom moje milosti! To je moja razjasnitve izve po odkrita izpoved. Rad bi, dniskim nacelom svetu, osobito pa meterega porodoma, h kateremu spadarremu želim sebnim načinom ljubim bodo, slavo. iz vsega srca polno srca se Vašemu Bogu Vas blagoslovi! Pri

brzopisnem zapisniku. 50 poslancev mora podpisati tak predlog, da se glasuje po imenih, a Čehov je 61. Glasovanje traje dobre pol ure. Na tak način se ne more priti do dnevne obravnave in seja za sejo se izpolni samole z praznim glasovanjem. Takrat, ko so Nemci na tak način zadrževali vsako razpravo, je bilo to vse v redu. Nobeden krščanski socijalec se temu ni upiral. In vendar Nemcem se ni zgodila takrat vsled jezikovnih naredeb nikaka krivica. Danes pa, ko Čehi iz same srditosti tako ravnaajo, ker so se njim vzele njihove pravice, danes pa zmerjajo Čeha ne le tako imenovani krščanski socijalci sami, temveč še vlačijo na galerijo zbornice divjo druhal, da grozi Čehom s populčnimi napadi, ako ne odjenjajo od obštrukcije. Proti temu groženju in surovemu zmerjanju, da so se v večerajšnji in današnji seji branili Čehi ter napovedali, da se ne dajo strahovati od nikogar.

Naša »krščanska slovanska narodna zveza« je skušala te dni mir napraviti in zopet združiti nekdanjo desnico v državni zbornici. Čehi so bili pripravljeni, stopiti v razgovor z voditelji desničarskih strank. Vse stranke nekdanje državnozborske večine, tudi nemški katoliki so želeli, naj se napravi mir s Čehi. Žal, da voditelj Poljakov: Javorski ni bil voljan, sklicati te skupne seje. To pa radi tega ne, ker so Čehi zahtevali sledeče: Jezikovni odsek naj se izvoli in naj se peča ne le z jezikovno postavo za češko in Moravsko, temveč za vse kronovine in dežele avstrijske. Ker pa Poljaki nočejo privoliti v to, da bi državni zbor napravil tako postavo, vsled ktere naj tudi Rusini v Galiciji zavživajo enakopravnost s Poljaki, so odklonili skupni posvet o pomirjenju Čehov. Znano je, da je lani sedajšnji ravnatelj avstro-ogerske banke, Bilinski, hotel predložiti državnemu zboru enak jezikovni zakon, kterege je 2 leti izdeloval; a lastni njegovi rojaki, Poljaki so mu to zabranili, ker ne privoščijo Rusinom v Galiciji enakopravnosti, kakor nam je nočejo dati naši sodeželani: Nemci. To je slovanska solidarnost ali skupnost, da se Bogu vsmili!

Velevažni shodi.

Politično zborovanje pri Veliki Nedelji. v deputacijskem kotu pri Veliki Nedelji, baš poleg starodavnih stolpov nemškega viteškega reda vršilo se je v nedeljo dne 14. maja sijajno politično zborovanje, kakoršnega ormožki okraj že dolgo ni videl. Znamenit je bil ta shod, ker so slovenski državni in deželni poslanci od edino kompetentne strani dobili pri tej priliki sijajno zaupnico in so se v nič razkadile vse tiste laži, s katerimi so polnili nemški časopisi od 20.

milemu spominjanju, Vaši bratski ljubezni in Vaši pobožni molitvi Vaš prijatelj

Josip Juraj Strossmayer,
škof bosanski in sremski.

Djakovar, dne 3. travnja 1900.

Mera za želodec. Pivec pade s klopi in zaspi, ker se je preveč nasrkal vina. Ko se vzbudi, vpraša, koliko je dolžan. Krčmar zahteva za šest litrov šest dvajsetic. »To ni mogoče!« reče gost; »moj želodec drži samo pet litrov!« »To je prav«, odgovori mu krčmar, »zato vam je pa šel šesti liter v glavo!« Gost se nasmeje in plača.

Srečno odnesel. Zdravnik pride kakor navadno zvečer v bolnico ter vpraša strežnika: »Koliko jih je umrlo danes?« — »Pet jih je zaspalo v Bogu!« odgovori strežnik. — »Saj sem vendar šesterim bolnikom zapisal zdravila,« pravi zdravnik, »kaj je s šestim?« — »Ta ni hotel izpiti zdravila, ta še živi!« odreže se strežnik.

So li raki zdravi? Gospa: »Gospod doktor, so ti raki zdravi?«

Zdravnik: »Gotovo, milostiva gospa! Vsaj k meni še ni prišel nobeden po zdravila!«

aprila t. l. naprej svoje lačne predale in ker je tamošnje nemškutarstvo pokazalo najboljši in najtemeljitejši argument kulture južno štajarskih renegatov . . . s kamnom!

Na shod ni bilo nemških gospodov in tudi ne zastopnikov viteškega nemškega reda. Ko so se okoli 9. ure zvečer zborovalci, med njimi odlični gostje iz Središča in Ptuja, podali iz Velike Nedelje proti Ormožu, začelo je iz zatišja padati kamenje . . . Neznani zlikovci bežali so pred razjarjenim ljudstvom proti Veliki Nedelji . . .

Kamenje v Celji, kamenje v Laškem trgu in zdaj pri Veliki Nedelji . . . Nemška kultura na južnem Štajarju napreduje.

Pri shodu bilo je nad 400 udeležnikov. Govoril je najprej državni poslanec gospod Gregorec. Pojasnil je sedanji boj Čehov v parlamentu in osebno poudarjal, da časopisi nimajo vzroka trditi, da so slovenski poslanci napravili kakov dogovor ali sklep zoper češko obstrukcijo. Bratom Čehom se ne bomo nikdar zamerili; oni so naši najzvestejši prijatelji. V avstrijski birokraciji in v nemških ministrih nemamo prijateljev; zato so poročila o slovenskem narodu na najvišjem mestu napačna; treba je za Jugoslovane posebnega ministra, ki bi zastopal želje južno-slovanskih poslancev. Poslanec potem obširno govori o jezikovnem načrtu, kterege je on predlagal, ter o razviti politične krize, ktera se bode morala Čehom ugodno razviti, ker takega naroda vsa Avstrija potlačiti ne more. Potem pa morajo priti tudi zahteve južnih Slovanov na razgovor. — Poslanec dr. Rosina govori obširno o vzrokih izstopa deželnih poslancev. Po njegovem mnenju bi se moral ta izstop že preje izvršiti in to je morebiti napaka, da se to ni zgodilo. Jeden sam sklep kot tisti glede Südmarke, Studentenheima, celjske gimnazije itd. bi zastopnikom kterege drugega naroda zadostoval, da njegovi zastopniki ne bi šli več v takovo zbornico. Mi pa smo potrpežljivi in prenašali celo sramotenje našega jezika v zbornici samo zato, da bi vsaj vladi dokazali, kakove krivice se nam godijo. A deželni namestnik ni naš prijatelj. Nanj upljavajo nauki grofa Stürkha, zagrizenega nasprotnika Slovencev. Deželni namestnik je obljubil v prvi seji, da hoče priti v dotiko z ljudstvom, a Slovencev v južnem Štajerju tekom dveh let še nikjer ni obiskal. Nemci in birokracija delajo na materialno in duševno uničenje slovenskega naroda. V tacih razmerah trebalo je pokazati, da Slovenci nismo dalje voljni prenašati tega preziranja, in če bi se mislilo, da smo z vsem zadovoljni, da sme z nami delati, kakor se komu poljubi. Vspeh izstopa se je že pokazal; vlada je začela dregati zaradi Pesniške regulacije, ki bi gotovo zaspala, če bi samo nemška večina odločevala. Volilna reforma, kakor so si jo Nemci izmislili, postala je nemogoča in zopet so jo odložili. To so že zdatni uspehi. Ali prej ne gremo v zbornico, dokler se našim zahtevam ne ugotovi in se ne izpremenijo druge razmere. Govornik obširno razlaga izdatke deželske za nemške meščanske šole (100.314 K), deželno realko v Gradcu (91.326 K), deželni gimnazij v Ptuiju (45.922 K), za nemške telovadnice (22.434 kron) itd.

Da, naša deželna uprava niti za to ne skrbi, da se slovenski kovači nauče v deželi umetnega podkovanja ali pa slovenske babice svojega posla, ampak moramo jih pošiljati v Ljubljano. Dokler se te razmere ne izpremenijo, ne kaže drugo, nego držati se v vsem gesla: Proč od Gradca.

Gosp. dr. Jurtela razloži v temeljitem govoru zgodovino pesniške regulacije, ki bo kmalu praznovala stoletnico. Ni zasluga nemških poslancev ali nemških oskrbnikov, če je prišla stvar v tok, ampak zasluga slov. poslanca Robiča in tovarišev ter bivšega namestnika markija Bakema. Govornik je sam posestnik ob Pesnici, zato se tudi sam zanima za to zadevo in jo temeljito pozna; ali več se ob nemškem nasprotovanju ni

dalo doseči vkljub velikim naporom, še le vsled izstopa deželnih poslancev se je začela vlada gibati in upati je, da se bode začelo res regulirati, toda bati se je, da vkljub zadnjemu sklepu deželni odbor začne z regulacijo od zgoraj. Zato naj se deputacije le pošiljajo na vlado, naj se vlagajo pridno prošnje, a za to ni treba za hrptom slovenskih poslancev pomagati nemškim oskrbnikom pri njihovih nemškutarskih spletkah, ker s tem najbolj škodujejo sebi in slovenskemu narodu.

Tudi ta izborni in temeljiti govor se je burno odobral.

Dva člana znane deputacije: Tomaž Korpar in Jožef Kovačič sta se na to oglašila k besedi. Oba povesta, da so nemški listi lagali v svojih poročilih. Slovenski kmetje so šli v Gradec, ker so mislili, da bode ta deputacija kaj pomagala in ker so premalo znali iz časopisov, kako ta zadeva stoji. Zoper slovenske poslance niso hoteli kazati nobenega nezaupanja. Oba izjavita, da sta bila in bodeta zvesta pristaša slovenske misli. Končno se oglasi k besedi znani šaljivec Visenjak, ki zahteva od državnega poslanca, naj on odpravi vse vojaške vaje in kontrolne zbore itd. Še te želje pa je moral ta Ornikov kandidat jecljaje iz nekega papirčka prečitati. Med občno veselostjo zapusti govorniški oder. Ljudje pa so si govorili, naj bi še kdaj tega moža povabili na shode, da bode skrbel za veselost in šalo. Nato so se med občnim navdušenjem enoglasno sklenole sledeče resolucije:

Na zborovanju političnega društva »Sloga« dne 13. maja 1900 zbrani zborovalci izrekajo: I. svojim državnim poslancem zaupanje s pristavkom, da njim naročajo, ako razmere to zahtevajo, prestopiti v najstrožjo opozicijo ali tudi obstrukcijo.

Bratom Čehom izrekajo se v njihovem boju za pravice češkega naroda najiskrenejšše simpatije.

II. Da želijo ločitev Slovenskega Štajarja v upravnem, šolskem in gospodarskem oziru od Gradca;

III. Da odobrujejo izstop deželnih poslancev iz dež. zbora, ker bi pri obstoječih razmerah bila vsaka nadaljna udeležba pri deželno-zborskih razpravah le zoper čast slovenskega naroda;

IV. Da žele, da se čim preje ustanovi nadsodišče v Ljubljani za slovenske pokrajine Štajarske in Koroške ter za Kranjsko.

S trikratnim živio na presv. cesarja in papeža, spominjaje se osobito v izbranih besedah devetdesetletnega vladarja na Petrovem prestolu, zaključijo gosp. dr. Omulec kot predsednik »Sloge« zborovanje.

In zdaj je obča zadovoljnost in veselje zavladalo med zborovalci; le malokdo je odšel, večina je obsedela na prijaznem vrtu g. Goričana razgledovaje lepo okolico Velikonedeljsko. Ti nemški vitezi so pač vedeli, kam so imeli postaviti svojo trdnjavo. A danes se je zdelo, da so ti štirje mogočni stolpi delali podolgovate obraze, a celo bolj kisle obraze pa so delali grajski prebivalci, ko se je ob zvokih hardeške gasilske godbe iz 300 grl razlegal pod gradom urnebesni živio. V tem smo prišli do Mihovec. Kar naenkrat začne pri hramu gsp. Kandriča, ki je bil že v postelji, kamenje, kakor toča padati po Slovincih. Gsp. Petersič iz Ptuja dobil je rano na roko, g. Petovar iz Ivanjkovec kamen na nogo. V trenutku bili so gasilci hardečki čez plot, da bi zlikovce vjeli. Preiskala so se s pomočjo gospodarja v temni noči vsa poslopja, a capini odkurili so jo v šumo proti Veliki Nedelji . . .

Pojasnili k temu ne bomo pisali. Prepričani smo, da se bode posrečilo c. kr. žandarmeriji poiskati dotične capine, ki so izza plota v temni noči s kamenjem napadali Slovence. A kdo je stal tem capinom za hrptom?

To zborovanje dela vso čast ormožkemu političnemu društvu »Sloga« in hvalo treba izreči vsem, ki so skrbeli za izbornu uredbo

vseh priprav. Pohvaliti moramo tudi gasilce hardečke in trgovske, sami čvrsti in lepi mladeniči in moške, ki so se skoro polnoštevno udeležili ter delali red. K sklepu priporočamo Slovencem prav toplo gostilno gosp. Goričana, ki je dobro postregel vsem gostom.

Politični shod na Zavrču. (Konec).

Dalje je govoril o ustanovitvi postaja za streljanje proti toči ter rekel, da so se take postaje napravile na deželne stroške v Mariboru, Slov. Bistrici in Radgoni in sicer v vinogradu pristnih nemških nacionalcev. Vsi slovenski poslanci z mirno in čisto vestjo pričakujemo Vašo sodbo. Vsak ima tukaj danes pravico izraziti svoje mnenje, da vemo ali se strinjate z našimi sklepi. Nepopisno navdušenje razlegalo se je daleč na okrog in klicalo se je v jednomer: Proč od Gradca. Živeli slov. poslanci! Čast Vam!

Predsednik dr. Brumen pozivlja navzoče, da jim je na prosto dano, se prijaviti k besedi. Temu pozivu se odzove kot prvi Janez Visenjak iz Slomov, prijatelj Ornikov ter ptujskih nemških kričočev. V svojem govoru napadal je okrajni zastop ptujski glede trsnega nasada, ter predbacival zastopu, da je slabo gospodaril. Omenjal je dalje, da ni res da Haložani, kateri so se zglasili, niso dobili dovolj trsja za nasade, in če ga res niso dobili, so to zakrivilo občinski predstojniki. Omenil je, da je on dobil dovolj takega trsja, (nepopisen smeh) ker se je kot občinski predstojnik (klici: in prijatelj Ornikov) pravočasno zglasil. (Klici: Mi smo tudi nekaj dobili, pa kar smo dobili, bile so smeti...) Dalje je interpeliral državnega poslanca na to, da se odpravijo vojaške vaje, ker so nepotrebne (smeh), da se odpravijo kontrolni zbori (smeh, klici: neumnost), da se šolski obisk skrči na 13 let, (klici: on ja bere in ne govori, besedo odvzeti; dr. Brumen: gsp. Visenjak, jaz sem Vam dal besedo, da govorite prosto, pa ne, da berete iz lista; klici: to mu je Ornik napisal); Visenjak nadaljuje, — da se v šolah naj tudi več nemško uči (klici: Šentaj te Bog, kaj pa bom z nemškim, mi Haložani ne potrebujemo nemškega jezika), da se na vino napravi »col«; da se na luk (čebulo) napravi »col«. (Nepopisen smeh.) Zdaj sem pa fertig. (Klici: Srečno pot! in smeh).

Sedaj prevzame gsp. dr. Jurtela besedo, ter v jednatih besedah zavrne očitane predgovornika glede trtnih nasadov okrajnega zastopa. Zakrivil ni okrajni zastop, da se trtnica ni obnesla, ampak zakrivila je dežela, ker je dala slabo trsje.

Visenjaku je vroče postalo in izginil je kot kača.

Poslanec Žičkar je glede Visenjakeve interpelacije omenjal, da to kar on zahteva, ni nič novega, da je že poslanec Pfeifer v državnem zboru stavil glede carine na vino potrebne predloge.

Tudi glede šol ni Visenjak nič novega povedal. Samo se čudi, da on zahteva 13letne šole, dočim se večina poslancev poteguje za 12letno, oziroma 6letno šolo. Nesmisel pa je Visenjakov predlog glede nemškega jezika na slovenskih šolah. On zahteva skrčenje šolskega obiska, ob enem pa razširjenje šolskih predmetov. Kar je gsp. Visenjak govoril o colnini na luk, to mu je nekaj novega, hoče pa se on tudi o tem vprašanju poučiti, in če ga bo smatral za umestnega in koristnega, staviti v zbornici potrebne predloge. S tem končam. Burno pritrdjevanje.

Sedaj nastopi gsp. dr. Brumen, oddavši mesto predsednika svojemu namestniku g. dr. Horvatu, ter v jednatih besedah pošteno okrcal predgovornika Visenjaka ter ožigosa krivice, ki se nam gode pri sodnijah in oblastvih glede rabe slov. jezika. Na državnega poslanca Žičkarja stavil je vprašanje glede njegovega stališča nasproti češkim obstrukcionistom.

Državni poslanec Žičkar mu na to odgovori, da bode kolikor je njemu znano,

slovanska katoliška narodna zveza, h koji on pripada, podpirala v vsakem oziru Čehe.

Sedaj nastopi kmet Korenjak Anton od Sv. Barbare v Haložah ter pravi, da smo sami krivi, če se pri uradovanju slovenski jezik ne spoštuje. Občinski predstojniki bi morali dopisovati oblastim slovensko, nemške rešitve zavračati in ti gospodje bi se že naučili slovenske prošnje v slovenskem jeziku reševati. Zatorej zahtevajmo vselej in povsod rabo slovenskega jezika.

Prebral je slednjič resolucijo, koja prinašamo med raznimi stvarmi.

Kmet Poharec prosil je državnega poslanca, da bi uplival na to, da se Haložkim kuharjem žganja dača zniža. Tudi drugi kmetje stavili so različne prošnje do gsp. državnega poslanca.

Nato je zaključil gospod predsednik to imenitno zborovanje. Klici: Živio! Živeli slovenski poslanci, hvala Vam za Vaš trud, prosimo le tako naprej. Mi Haložani stojimo trdno za vami, doneli so po gostilniških prostorih. — Nato se je pričela na prostornem vrtu prosta zabava.

Politični ogled.

Delegacije, ki sklepajo o skupnih potrebah Avstrijske in Ogerske, se vršijo letos v Budapešti. Pri sprejemu delegatov je govoril tudi cesar. Omenjal je, da Avstrija živi z vsemi sosednimi državami v dobrem razmerju, osobito tudi z Rusijo. Dobro razmerje z Rusijo je naglašal tudi minister zunanjih zadev grof Goluhovski. Avstrijski Slovani z zadovoljstvom poslušajo te izjave in si želijo, da bi Avstrija stopila z mogočno Rusijo kmalu še v tesnejšo zvezo. Le taka zveza bi mogla povzročiti, da ostanje izdajalski vzdih avstrijskih Nemcev po pruski vladi na vse večne čase le vzdih vzdihajočega v puščavi.

Grof Stürgh, grajščak v Halbenraju pri Radgoni, je tudi med delegati. Pri vsprejemu delegatov ga je cesar nagovoril. O grofu Stürghu je znano, da je hud nasprotnik Slovencev, in da v štajarskem deželnem zboru uporablja vsako priliko za napade na Slovence. Da pokaže svoje nasprotstvo do Slovencev, uporabil je tudi priliko, ko ga je cesar nagovoril. Rekel je cesarju, da naši deželni deželni poslanci niso imeli vzroka, da so izstopili. Pohvalil se je tudi, da štajarski deželni zbor sedaj, ko Slovencev ni v deželnem zboru, še posebno skrbi za Spodnji Štajar. Obe trditvi ste neresnični in slovenski narod ve, da je nemški grof govoril pred cesarjem neresnico. Ako bo slovenski delegat Vencajz v delegacijah govoril, naj se spomni mimgrede tudi halbenrajskega grofa ter mu pove, da če ni bolj poučen o političnem položaju svoje štajarske dežele, da naj pusti politiko ter se bavi zanaprej na svoji grajščini z mastnimi obedmi, iskrimi konji in lovskimi psi, kakor je to pogosto pri nemških grofih navada in edino opravilo.

Češki minister Rezek je hotel odstopiti, ker je ministerstvo Koerber predložilo za Češko in Moravsko Čehom neprijazen jeikovni zakon. Cesar pa Rezeka ni hotel odpustiti, ker spoštuje njegovo modrost in sposobnost.

Slovanski časnikarski shod bode letos na Dalmatinskem v Dobrovniku. Da bi bil v Zagrebu, hrvatska vlada ni pripustila. Boji se menda, da bi slovanski časnikarji v Zagrebu o vladi preveč lepega videli in slišali.

Prusko nasilje. Pruska vlada je zaprla poljsko zasebno višjo deklisko šolo, v kateri so se učenke pripravljale k državni skušnji za učiteljice. S tem je zabranjeno Poljakom imeti vzgojiteljice svojega rodu.

Na Francoskem so pri občinski volitvi za mesto Pariz zmagali nacionalci, ki katoliški veri niso nasprotni. Judovsko-liberalni krogi so vsled te zmage močno poparjeni.

V Belgiji sta razpuščeni obe zbornici in nove volitve so razpisane na 27. maja.

Vojna v Južni Afriki. General Roberts neprestano prodira proti Transvaalu. Sedaj je že prišel do mesta Kronstadt. Buri se mu nič več resno ne ustavljajo. Tudi angleški general Buller, ki je zavzel Ladysmith, se je zopet začel oglašati ter naznanja, da se tudi pomika naprej.

Dopisi.

Iz Vitanja. Odhod vlč g. Žičkarja so porabili seveda tudi naši renegati, da so planili po njem kot lačni psi po kosti. 28. štev. zloglasnega celjskega lističa je prinesla nek skrpan dopis, o katerem se zamore po prvem vtisu samo reči, da je sila neumen in neroden. Da je primešane nekoliko zlobe, temu se ni čuditi, saj se neumnost in zlobnost le preprade družite. Posebne časti pa ne dela duševnim zmožnostim dopisnikov, kar bodo pametnejši mej našimi nasprotniki — vsaj na tihem — sami pripoznali.

Oglejmo si vsaj v glavnih potezah ta neprebavni duševni proizvod najnovejšega dopisnika in njegovih trabantov — nezrelih mladičev.

Samo nekaj pobožnih, starih ženic in jednega gluhonemega kmeta ste videli, da se je jokal za g. Žičkarjem. Ej, kako se osmešite! Cerkve nikdar ne obiskujete, to pot pa ste kar opazili gluhonemega, kateremu so besede gsp. Žičkarja ob slovesu segale tako globoko v srce, da se je začel jokati. Šmentani gluhonemi, ki vsakokrat v dopisih naših nemških »velikanov« igrajo tako ulogo! Sicer se pa potolažite! Kdor je bil priča ginljivega slovesa g. Žičkarja, kdor je videl, kako so prihajali trumoma po sv. meši in v zadnjih dnevih bivanja g. Žičkarja v Vitanji v župnišče, da bi mu še enkrat stisnili roko in se mu zahvalili za vse prejete dobrrote, ta se mora smejati Vaši lažljivosti in Vašemu obrekovanju.

Naše kmete imenujete napredne! Seveda radi bi videli, če bi hodili za Vami skoz drn in strn, Vam delali še sedaj tlako kot nekaj, Vas mastili z žulji svojih rok in bili samo marijonete — orodje Vaših namenov. Ti časi so pa — hvala Bogu — minuli. Naš kmet odločno zavrača ta za njega nečastni primerek, ker ima sam toliko možgan, da dela in nastopa po svoji pameti in se kaj malo zmeni za Vaše sebične nauke. Tiste peščice pa, ki je v Vašem taboru in ki srkajo pijančujoči po trgu iz Vašega evangelija ter z Vami pridno zabavljajo in rohnijo črez vse, doma pa puščajo vse v nemar in v rakovo pot, teh Vam ne zavidamo! Vredni ste pač drugi družih!

Do leta 1888 ste tedaj videli vse v rajskem miru! Umevno! Okoličanske občine so vse plesale, kot ste jim Vi godli, kmetje so pridno vozili les, se pri tem vedno huje pogrezali v dolgove in v Vašo trdo neodvisnost, Vi ste samo ukazovali, kmečke pare pa so morale ubogati — tedaj je bil seveda za Vas raj. Potem pa je prišel g. Žičkar, pričel odpirati kmetom oči, jih postavil v gmotnem in gospodarskem obziru na lastne noge, odpravil silno pijančevanje, občine rešil vaših krempljev, skrbel za ljudsko prosveto in širjenje prave naobrazbe — ni čudež, da ste pričeli besneti, ker so Vam zbežale ovčice, katere ste do tedaj tako mirno in lahkodušno strigli. Hinc illae lacrimae! Če Vam je posojilnica tako na poti, in če je tak zavod samo sredstvo, da se tem lažje delajo dolgovi, ki vničujejo kmete, čemu ste pa imeli tedaj tak direndaj, ko ste pricapljali za g. Žičkarjem in snovali nemško posojilnico, ki je po mnogih težavah in silnih mejsebojnih rabukah začela poslovati in kmetom ravno tako rada posojuje kot našim zadolženim gospodom.

Mi pa vemo, da je slovenska posojilnica bila in je še za nas okoličane prav blagoslov, ker je premnoge rešila silnih pijavk, ki so

ga hotele izsesati do zadnje kaplje krvi. Če ste taki nacionalni ekonomski, pa ukrenite vsaj enkrat kaj pametnega, iz česa bomo lahko sklepali, da imate srce za nas okoličane, pa bodite uverjeni, da Vam bomo hvaležni kot smo hvaležni našemu nepozabnemu gosp. Žičkarju.

V cerkvene zadeve se nikdar ne vtikajte, posebno pa sedaj ne, ko se navdušujete za Lutra in njegov kriv nauk! Če bomo kedaj zidali cerkev, zidali jo bomo iz svojega, za Vaše lutrovske groše ne bomo beračili! To si zapomnite! Ljudstva kljub temu ne bomo tako nesramno izsesavali, kot ste ga dosledno Vi! Vedno smo imeli več srca in ljubezni za našega kmeta kot Vi ter dokazali to dejanski. Kaj pa lahko Vi v tem obziru dokažete? Nič in zopet nič! Kmet Vam je bil vedno: windischer Tost in kar je sličnih ljubeznivih izrazov več, sladkali ste se mu le tedaj, če ste ga potrebovali ali če Vam je nosil svoje krajcarje.

Najbolj Vas peče kmetijsko društvo! Verjamemo, saj smo se že bali, da boste zblazneli, tako ste besneli in še besnite, ko smo ustanovili ta prepotrebni zavod za našo gospodarsko neodvisnost in samostalnost. Dokler smo Vam še nosili svoj denar, ste še lažje prenašali, ker pri tem vsaj Vaša mošnja ni trpela. Sedaj pa, ko smo Vam v zahvalo za Vaše neštivilno grdenje, psovanje in nasprotovanje obrnili hrbet in uvedli praktično izvrševanje gesla: Svoji k svojim, sedaj sikate kot kače in kličete vsemogoče faktorje na pomoč. Da bi ta zavod ne prospeval, bi seveda radi videli. V duhu že sedaj vidite njegov polom. Pa ne prenašajte se, gospodje, z Vašimi halucinacijami. Povemo Vam na uho, da kljub vsemu Vašemu zabavljanju, obrekovanju in lažnjivemu govorjenju kmetijska zadruga sicer počasi, a stalno napreduje. Da ste se v svoji kolobociji spravili tudi na klobučarja Jankoviča, katerega imenujete nesamostojnim, ker ne mara pljuvati po Vašem slabem vzgledu v lastno skledo, ampak hodi zvest si svojega slovenskega pokolenja z nami okoličani pot slovenskega nacijonalizma, je pri Vaši zmedenosti in nelogičnem sklepanju samo ob sebi umevno. Značilno za Vas in Vašo politično dekadenco pa je, da ste tudi to priliko — zvesti svojim tradicijam — porabili, da denuncirate uzornega učitelja okoličanske šole gosp. Koserja. Njega to Vaše blatenje ne bode preveč bolelo, ker ga poznamo kot moža samostojnega, neupogljivega značaja, ki deluje z odkritim vezirjem ne pa kot njegov tovariš na nemški šoli, ki v zasebnem pismu prosi č. duhovščino, da naj nikar ne smatra prepoved krajnega šolskega sveta, da se deklice nemške šole ne smejo pokloniti v slovo g. Žičkarju kot demonstracijo proti g. Žičkarju ali duhovščini sploh, v javnosti pa se pusti hvaliti, da je vsled svoje paznosti zavrnil to strašno nesrečo!

Najbolj se je moral vlč. g. Žičkar smejeti, ko ste mu očitali, da je on posredoval, da so se tri nemške deklice poročile s Slovenci. Menda ni bilo nobenega človeka, ki je tako nerad videl teh zvez iz umevnih vzrokov, kot ravno njega. Sicer pa bode menda gsp. Rupnik protestiral, da ga štejete mej Slovence, vsaj je dovolj »heilal« z Vami po ultranemških gostilnicah. Mi tacega političnega tovariša vsaj z vso odločnostjo odklanjamo.

Da je hotel gosp. Žičkar še sedaj pred svojim odhodom neko osebo v vitanjski župniji poročiti z nekim Slovincem, da bi spravil dotično posestvo v slovenske roke, tej bedasti trditvi se morajo krave smejeti. Take osebe Vam iz srca radi prepuščamo, vsaj bi morali omilovati vsacega človeka, če bi si hotel naložiti tak nemški križ na svoje rame.

Dovelj! Vsega nakrat povedati ni dobro. Gosp. vitanjskim dopisnikom želimo, če bodo spet kovali kak dopis v kompaniji, da bi kazali vsaj malo logike, da bo vredno polemizirati. Adijo!

Ptuj. Cenjeni gospod urednik! Dopisnik iz Kaniže pri Ptui dregnil je s svojim dopisom, ki ste ga priobčili v Vašem listu z dne 19. aprila t. l. št. 16, neusmiljeno v sršenovo gnezdo in razbesnil »čiče«, »cence« itd., ki imajo svoje prodajalne v Bismarkgasse. Poslali so vam zaporedoma izjave, v katerih priznavajo potrebo znanja slovenskega jezika. Strašilek je v svoji izjavi še posebej povdarjal, da že od mladosti obučuje v slovenščini in da pozna že od takrat občevalni (materni) slovenski jezik. Ti čiči, cenci, šeki itd. povdarjali so potrebo znanja slovenskega jezika in so si mislili, zdaj jih imamo, zdaj bo pa že dobro. Kmetje bodo zopet k nam v štacune prihajali. Ljubljenci Bismarka! O ne! Mi se ne zadovoljimo s tako majhno izjavico, mi hočemo še več. Mi hočemo, da spoštujete naš slovenski jezik. Mi hočemo dalje, da slovesno izrečete, da se ne boste nikdar več udeležili demonstracij proti Slovincem. Mi hočemo, da od slej redno plačujete za »Družbo Sv. Cirila in Metoda, in da ne boste podpirali »Südmarke«, »Südmarkbanke« in »Schulvereina«.

Cenjeni gospod urednik! Takrat ko so ptujski »purgarji« sklepali o »Bismarkgasse«, niso najmanj mislili na odpor, kateri se bode vsled »Bismarkgasse« pojavil pri slovenskih okoličanih. Pridite ob nedeljah v Ptuj, in prepričali se boste osebno, kakšna praznота vlada v štacunah po Bismarkgassi. Tudi ulica je jako skromno obljudena. Zavedni okoličan napravi rajši ovinek, samo da mu ni treba skozi to zoprno »Bismarkgasso«. Trgovci v Bismark-ulici opazili so to takoj ter so začeli tuhtati, na kak način bi privabili nekdanje stranke nazaj. Bistri Sellinschek jo je prvi potuhtal. Dal je naznaniti, da dobi vsak, ki si je pri njem v raznih slučajih nakupil blaga in plačal 100 kron, 1 krono nazaj. Dobro jo je pogodil, pa na te limanice se mu nobeden ne vsede. Pametnejši so bili baje drugi njegovi tovariši. Stavili so — tako se govori — pri zadnji seji mestnih očetov predlog, naj se Bismarkgasse premesti v ulico, kjer je »Narodni dom«, in ki se imenuje »Postgasse«. Ta vest se namreč raznaša po mestu z vso gotovostjo in v tej ulici bivajoči Nemci, v svesti si, da bi radi tega njihova obrt trpela, pripravljajo se na odločni odpor. Seveda Slovenci tudi ne bodo rok križem držali, če se ta vest uresniči. Zvite glave so ti mestni očetje. Pa jim vse nič ne bo pomagalo. Imejte svojo »Bismarkgasso« tam, kjer ste si jo napravili. S premenitvijo Bismarkgasse v Postgasse ne dosežete ničesar, k večjemu napravite še več novih ubožcev. Prepozno ste se skesali. Dan plačila prihaja vedno bližje. Po lastnem prijatelju in kričaču Wolfu ožigosan pek in župan Ornik hodi klaverno okoli, maja se mu županski stolec. Volitve se bližajo, njegova četa je silno majhna, prijatelj skoraj-0. Bog mi pomagaj, zdihuje. Kaj bo z mojo plinarno, kaj z žago, kaj s klavnico? Da, ljubi Ornik! Usodepolni oblaki se zbirajo nad Tvojo glavo!

Ne zamerite mi vi ptujski »purgarji«, če sem Vas malo pošegetal, sedaj sem rabil le glace-rokavice, če se ne poboljšate, vporabil bom rokavice iz ježove kože. Pozdravlja Vas iskreno Vaš Sršen.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mil. knez in škof sklicujejo s posebnim pismom za 4., 5. in 6. septembra t. l. škofijski zbor v Maribor.

Poroka. Gsp. dr. Silvina Hrašovec, c. kr. sodni pristav v Mariboru, se je poročil z gospico Olgo Grebenc, hčerjo gosp. Fr. Grebenca, posestnika in trgovca v Velikih Laščah. Čestitamo! — Dne 12. t. m. se je poročil gosp. dr. J. Dijak, c. kr. sodni pristav v Šmarju pri Jelšah z geo. Zoro Štožirjevo iz Zagreba.

V Narodnem domu mariborskem je odslej zanaprej preskrbljeno tudi za prenočišča.

Dvorni svetnik Šuklje je v torek in sredo bival v Mariboru ter se posvetoval z ravnateljem Schreinerjem o važnih šolskih zadevah.

Iz šole. Izpit učiteljske usposobljenosti so v Mariboru naredili: gospod K. Majer, učitelj pri Sv. Jaržu na Dr. p. in gospice Filomena Kosi, učiteljica pri Sv. Andražu bl. Leskovca, Marija Stupan, učiteljica v Zibiki in Ana Vauda, učiteljica v Radvanju blizu Maribora. — V Ljubljani so naredili skušnje za učiteljsko usposobljenost sledeči gg. oziroma gospice: Marija Hiti na Bizeljskem, L. Kalič v Gornjem Gradu, Ana Steska pri Sv. Marjeti pri Rimskih toplicah; Matej Jenko in Anton Kuhar v Trbovljah. Za meščanske šole z nemškim učnim jezikom je naredila izpit z odliko Božena Sernec.

Iz nemške šole. Učitelj: »Katero poslopje v Mariboru je najlepše?« Učenci molče. Jeden vzdigne roko. Učitelj vesel: »No povej!« Učenec: »Narodni dom.« Učitelj jezen: »Sédi! Danes ostaneš eno uro po šoli!« Tako se je dogodilo nedavne čase v neki mariborski deški šoli.

Za okrajni zastop mariborski so izvoljeni iz veleposestva, veleobrti, mest in trgov sami Nemci, večinoma Mariborčani. Okrajni zastop je torej v mestnih rokah, namesto v okoličanskih, za katere je vstvarjen. Danes je volitev iz kmetskih občin, katere se udeležujejo letos prvokrat tudi Slovenci. Kakor ravnokar izvemo, so Slovenci ostali s 60 proti 69 glasovi v manjšini.

V Št. lju pod Turjakom ima dne 20. t. m. prvi občni zbor, h kateremu pride bržkone tudi revizor gsp. Jošt iz Celja. Pričakuje se mnogoštevilna udeležba.

Iz Poličke vasi nam pišejo, da se ondotni župan zelo trudi spraviti slovenske otroke v šentiljsko nemško šolo. Narodnjaki, glejte mu na prste!

O grofu Stürkhu, kojega smo vzeli danes tudi v politični ogled, izvemo sledečo dogodbico. Nemški grof se je vozil na progi Spielfeld-Radgona. Sprevodnik pride k njemu, da včepne tudi vozno karto nemškega grofa. Grof: »Ali ste Slovenec?« Sprevodnik: »Sem, gospod grof!« Grof: »Potem ne dobite od mene nobene napitnine!« Sprevodnik: »Ali mislite, gospod grof, da bom za Vašo napitnino prodal svojo narodnost?« In Stürkh je namesto odgovora namrdnil svoj grofovski obrazek.

Iz Kozjega se nam piše: Naša pošta je dobila nemško-slovenski poštni pečat. Sploh lahko rečemo, da se je na naši pošti v zadnjem času marsikaj obrnilo na boljše.

Predrznost kozjanskih nemčurjev. Pri nas je lepa navada, da postavijo 1. maja veliko mlajo v proslavo Marije. Okrašena je bila z lepimi venci in plapolale so razne rudeče-bela banderca. Ta prikazen pa je tako raztogotila in razkačila naše trške nemškorčke, da so se jim od same jeze tresle ponarejene germanske hlačice. Modro so pretresovali, kaj bi storili. Čujte in strmite, kaj so iztuhali. V noči od 1. do 2. maja so vtihotapili na našo mlajo, ki je Mariji v češčenju postavljena, nemško trobojnico, ki je visela do polovice mlaje. Razčesali so vse vence raz njo in pometali po tleh. Vsak je obsojal to delo ter obžaloval, da se v našem trgu nahajajo tako brezverni ljudje, ki skrunijo z nemškimi trobojnicami Mariji posvečeno mlajo. Naši krščansko misleči mladeniči so to ostudno delo še pred solnčnim izhodom zapazili in razčesali nemško trobojnico z naše mlaje na tisoč koscev in jih razmetali po trgu, da hodijo po njih tudi naši nemškorčki sebi v sramoto, nam pa v veselje.

Jareninsko bralno društvo je slavilo dne 13. t. m. desetletnico svojega obstanka. Došlo je več pozdravilnih pisem. Natančneje poročilo še objavimo.

V Iki iščejo zdravja trije č. gospodje naše lavant. škofije: kapelan A. Drogenik, župnik Franc Brglez in dekan Jernej Voh.

Poleg njih se tam zdravijo še č. o. Heitzmann S. J. iz Serajeva, č. g. P. Krämer misijonar z Dunaja in 10 drugih duhovnikov iz raznih vladikov našega cesarstva. Vreme jim neki ni ugodno, ker dan za dnevom dežuje, a drugače se hvalijo, da so dobro prekrbljeni. Imajo tudi svoje »Šmarnice«.

Iz Marenberga. Dne 8. maja bila je v Marenbergu volitev načelnika, namestnika in odbornikov. Izvoljeni so Nemci s pomočjo dveh pooblastil iz industrije. Navadno je bilo 17 glasov na nemški strani, 14 na slovenski. Slovenci so stali močno kakor skala in sicer iz Ribnice Miklavc, Zapečnik in Streicher, iz Pernice Kreinc iz Vuhreda Rojak in Pahernik, iz Vuzenice Gaberšnik in tovariš njegov, iz Sv. Antona Mravlak, iz Remšnika Gregl in Žmave, iz Primona Helbl, iz Marenberga Klobučar in Ternik. Gospod Pahernik iz Vuhreda je zopet pokazal svojo odločnost za blagor slovenskega naroda. Vsem blagim in narodnim volilcem kličemo gromoviti živijo za sedaj, za prihodnjo dobo pa popolno zmago.

Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo je imela kmetijska zadruga zborovanje. Ljudstva je bilo izredno veliko, celo od Male Nedelje so prišli trije imenitni možje, med njimi g. Kocbek, da bi g. Kača slišali. Zopet se je pokazalo, da je zanimanje za zadrugo veliko in splošno; pa zakaj bi ne bilo, saj je to edina pot, da se kmet resi pogina. Gospod Kač je pa tudi tako ognjevit govoril, da so nekatere poslušalce solze polile. Posebno o mlekarstvu je nam razjasnil, koliko dobička bi imeli kmetje, če bi si napravili mlekarnico, ker le tako bi bilo kmetu mogoče podkupce podrinoti in samemu direktno, torej v veliko boljši denar spraviti; torej na dan z mlekarico. Nadalje je govoril o zavarovanju, kar je tudi izmed najpotrebnejših reči za kmeta, da mu ni potreba na stare dni siromaške palice v roke prijati in beračiti iti, ako obnemore. Še več drugih jako dobrih reči nam je prednašal, za kar mu najiskrenejšo zahvalo izrekamo. Zborovalci so sklenili, da si napravijo mlekarnico in sicer takoj pri Sv. Trojici in v Bišu, kateri se bodeda zvezali. Vabimo torej vse kmete k množestvilnemu pristopu. — Po želji več udov se bode tudi združna posojilnica ustanovila in sicer po Raifaisenovem sistemu. O tej stvari, namreč o mlekarnici in posojilnici, se bode v nedeljo, dne 20. t. mes. ob 8. uri zjutraj posvetovalo in vabimo ude, kakor tudi neude k obilni udeležbi.

Vrla služabnica. Iz meščanskih krogov nam pišejo: Ljubi »Slov. Gospodar« si v tem mesecu tako lepo opisal smrt in pogreb priproste kmetiške deklice jareninske, da si se vsakomur še bolj prikupil. Tvoje naročnike in bralce pa gotovo tudi razveseli, če jim včasih kaj o pridnih služabnikih poveš, kojih nam tako pomanjkuje. Zato si upam to-le poročati: V ponedeljek so zvonovi dveh mestnih župnijskih cerkev v Mariboru nanzanjal, da nekoga k pogrebu nesó. V dolgi vrsti ljudij je pet duhovnikov spremljalo k zadnjemu počitku 56 let staro Juljano Šaleker. 35 let je služila v eni hiši — v pekariji v koroški ulici, tako zvesto in pridno, da so jo čislali kot svojo hčer ali mater. Skromno, ponižno, neutrudljivo delavno ter vzgledno pobožno je živela, tako, da so jo vse pridne služabnice spoštovale in ljubile. Kar si je z delom svojih rok od ranega jutra do pozne noči prislužila, delila je revežem in jih prosila, naj molijo za njo. Zato so pa tudi preč. g. stolni župnik na grobu o njej toli ganljivo spregovorili in navzoče služabnice opominjali, naj se po vzgledu rajne Juljane ravnaajo! Bog ji daj večno luč, nam pa, da za njo hodimo, da smo zveste svojim gospodarjem in gospodinjam, da pridno delamo in Bogu služimo.

Jungovci narodne izdajice. Dne 3. majnika smo pisali v našem listu pod tem naslovom: V »Učiteljskem Tovarišu« smešijo spodnjestajarski socialdemokr. učitelji (jun-

govci) naše poslance zaradi abstinence ter so se s tem postavili na isto stališče, na katerem stojé naši nemškutarji. Jungovci so najprej vrgli vero od sebe, sedaj pa pride narodnost na vrsto. Opozarjamo narodnjake, da iz vseh šolskih svetov in društev zapodijo jungovskega »Učiteljskega Tovariša« ter naročijo raje »Slovenskega Učitelja«, ki je glasilo poštenih krščanskih učiteljev, kojih je še hvala Bogu tudi pri nas precej. Kaj so nam jungovci na to mirno in stvarno pisano notico odgovorili? So morda rekli, da to ni res, da so vrgli narodnost od sebe? Ne, temu ne oporekajo. Ampak iz jeze, da smo jih v javnosti razkrinkali ter pokazali na njihovo luknjasto narodnost, poslali so nad nas najspretnejšega psovalca izmed svojih vrst, ki nas je v »U. T.« obsipal s sledečimi ljubeznjivostmi: »Gospodar« je »listič«, v kojem se »nabirajo vsi izbruhi zavisti, sovraštva in gnjeva proti učiteljstvu, kakor se na javnem smetišču nagromadijo nesnage vsega mesta. In časih pljune še kakšen prodan člen naše (učiteljske) zadruge na ta kup...« (Tako imenuje krščansko misleče učitelje!) »Gospodar« odkriva »sovraštvo« do učiteljskega stanu, priporoča »gnjev do učiteljstva«, »zvija na prav licemeren način svoje oči«, je »pobožen list.« »Gospodar« je dne 13. maja t. l. dosegel »vrhunec nesramnosti«, list »brez vsakega stida« dela »gonjo« proti »U. T.«, ki je »pravzaprav zavraten napad na ves (!) stan, na vse (!) učiteljstvo!« Naša pisava je »nestidnost«, naša pamet »klerikalna«, naš urednik da učiteljem »požirati neprebavljivo hrano« in jim zadaja velikodušno in radodarno »klafute«. Sumi nas, da se nam je »pamet prav pošteno zmešala«. Do vseh teh zaključkov dospel je gospod jungovec po naši nedolžni zadnji notici, ali kakor sam pravi, »po zadnji budalosti in neotesanosti »Gospodarjevi«! In čeravno pride že enkrat do zaključkov, vendar pošilja vnovič na naslov »Slov. Gosp.« še naslednje izbrane besede: »po farizejskem načinu zvijati svoje oči, licemerno zatrevati, notoriški sovražnik, zapeljivec, nesramen list, strupen način, strupeno želo, brutalnost itd.« In že celo hripav kriči v psovanju res nedosežni jungovec: »Proč z Gospodarjem!« To je ves odgovor na našo trditev, da so jungovski učitelji vrgli od sebe vero in narodnost! Zares temeljito in olikano sestavljen odgovor! Mi ga jemljemo s smehljanjem na znanje ter hvalimo Boga, da imamo take nasprotnike. Kajti naše ljudstvo in naše razumništvo sedaj ne bo več pomisljalo, ampak povsod energično pokazalo vrata »Učiteljskemu Tovarišu« in njegovim širiteljem!

V Ptuj se je opustilo z ministerskim odlokom eno notarsko mesto.

V Mariboru se je v ponedeljek ustanovilo trgovsko in obrtno društvo za Štajarsko. Na zunaj se je govorilo, da se gre za boj proti »klerikalnim« konzumom. Pravi namen društva pa je označil na shodu dr. Volfhart, ki je povdarjal, da je tako društvo bilo za Spodnji Štajar potrebno, kajti le gospodarsko trden (nemški) narod lahko tudi v narodnostnem oziru vspeva. In na to zborovanje je vabil ljubljanski »Slov. Narod« in udeležili so se ga — slovenski trgovci. Kje je Vaša narodnost? Na shodu je paradiral seveda tudi ptujski pek Ornik! V Ptuj pa se čudi, ako Slovenci rajši kupujejo moko v Peter Majdičevi štacuni nego pri njem! Ptujski Šulfinik je napadal naš list, za kar ga bomo po zasluženju okrcali. Kdor živi od Slovencev, ne sme napadati slovenskih listov, sicer se lahko zgodi, da Slovenci ne bodo več hodili v njegovo štacuno.

V Slivnici pri Mariboru zidajo novo šolo. Strašno se jim je pa hitelo z napisom. Komaj da so postavili glavne stene, že so naredili nadpis: Volksschule. Tako torej, ponosni Slivničani?! Jezik, katerega govorite, torej ni niti toliko vreden, da bi se čital na šoli, v katero pošiljate svoje otroke? Kje je Vaš ponos, Slivničani, da tako zame-

tujete jezik svojih mater? Ali boste sedaj res srečni, da ste si hodili po nadpis za svojo šolo k Nemcem? Ponosni Slivničani, kako dolgo še boste poklekovali pred Nemci in oboževali njih jezik?

V Celju je umrl 14. t. m. Friderik Mathes, posestnik hotela »Erzherzog Johann«, rododunajčan. Bil je sprva še precej trezen Nemec; no s časom so ga naši nemčurji spreobrnil in pri izgreidih proti Čehom je imel že tudi on »besedo«.

Glediška predstava v Celju. »Martin Smola« se bo imenovala igra, ki se bo igrala v Narodnem domu 20. t. m. Sodelovala bode razun najboljših celjskih diletantov tudi izborna moč na ljubljanskem gledišču v osebi gosp. Danila. Ker je vsebina tej igri nedosežno komična in ta predstava sklepna v tej sezoni, nadjati se je prav obilne udeležbe, ne glede še na to, da je čisti donesek namenjen v prid našemu marljivemu režiserju.

Naša gimnazija. Zopet prihajajo nevesele vesti iz tega zavoda. Profesor Straubinger se je pridružil nemškim četrtošolcem pri izletu v Cmurek. Nazaj grede so peli dijaki »Deutsche Wacht« in Straubinger jim je baje pomagal. Nadzornik Lamp je to slučajno slišal, ter mu dal samo reči, da to ni bilo prav. To je bilo vse! Straubinger je znana oseba v Mariboru. On je član vseh znamenitejših nemških društev. On je znan mariborskim Slovincem kot njih neprijatelj. Znan pa je tudi prebivalcem okoli Narodnega doma, kjer se rad sprehaja ter opazuje, kateri gosposdije in dijaki zahajajo v Narodni dom.

Žičkarjevi predlogi. Predlogi, ki jih je stavil poslanec Žičkar in koje omenjamo v uvodnem članku se glasita: I. Poslanec Žičkar in tovariši predlagajo: Streljanje proti toči se je, kakor znano, dobro obneslo. Toda mnoge občine si ne morejo nakupiti potrebne priprave in smodnika. Med take občine spadajo tudi Senovo, Brezje in nekatera sela občine Blance v političnem okraju brežiškem. V občini Brezje je l. 1898 bila dvakrat toča ter pobila vse poljske pridelke, da tudi krmo za živino. V mesecu juliju l. 1899 je naredila toča v tej občini uradno dokazane škode 86.970 K. Dne 27. aprila t. l. je naredil mraz v ondotnih vinogradih škode vsaj za 40.000 K. V katastralni občini Šedum, ki spada k politični občini Senovo, je naredil zadnji mraz gotovo za 18.000 K škode. Sela Zaratje, Klanje, Prikrance, Handjija in Osredek, ki spadajo k politični občini Blanca, je škode vsaj za 30.000 K. To pač dokazuje, da si imenovane občine ne morejo nakupiti potrebnih priprav in smodnika za streljanje proti toči. Podpisani poslanci torej predlagajo: Visoka zbornica naj sklene: Od c. kr. vlade zahtevamo, naj se občinam Blanca, Brezje, Senovo v pol. okraju Brežice z državnim denarjem pomaga, da si nakupi topiče in smodnik za streljanje proti toči. Žičkar, dr. Gregorec, Robič, Berks itd. — II. Poslanec Žičkar in tovariši predlagajo: Dne 27. aprila t. l. je naredil mraz v vinogradih brežiškega okraja veliko škode. Prizadete so posebno občine Buče, Zdole, Podsreda, Lastnič, Verače, Virstanj, Sv. Peter pri gorah, Sopote, Veternik, Brezje, Senovo, Blanca. Ker je večina teh občin že l. 1896, 1898 in 1899 vsled večkratne toče in povodnji trpela ogromno škodo, nastala je med ondotnim prebivalstvom taka revščina, da nameravajo mnogi posestniki prodati svoja posestva, ki jim ne dajejo več zadostnega živeža. Mnogi so prodali živino, in da bi si jo zopet nakupili, nimajo denarja. Vsled tega polja ne morajo gnojiti in nasledek tega bo, da jim bo neslo malo ali pa nič. Podpisani poslanci predlagajo torej: Visoka zbornica naj sklene: Od c. kr. vlade zahtevamo, da podari prebivalcem političnega okraja brežiškega, ki so povodom raznih uim posebno mraza, močno oškodovani, iz državnega zaklada znatne podpore. Žičkar, Robič Berks.

Kmetijsko društvo v Konjicah je tako prestrašilo ondotne nemške trgovce,

da so si dali kar slovenske lepake tiskati. Posilinemski trgovec Kupnik priporoča na svojih lepkih v slovenskem jeziku celo »frišno kristjansko robo«. Konjiški Slovenci v trgu in iz okolice, podpirajte slovenske trgovce in kmetijsko društvo.

V Št. Ilju v Slov. goricah so ljudje zelo nevoljni. Nedavno je dobilo zelo veliko število starišev (okoli 200?) občutne kazni za šolske zamude svojih otrok. Za 8 dni zamude se plača 2 K. Ljudje, ki potrebujejo sedaj denar za druge prevažne potrebe, se rado vedno povprašujejo: Kje sta bila Pistor in Fišreder, da v krajnem šolskem svetu nista mezinca ganila za ubogo ljudstvo? Ljubezen in skrb za ubogo ljudstvo se kaže pri nemških udih šentiljskega krajnega šolskega sveta zmeraj v lepši luči. Šentiljčani si bodo to zapomnili!

Volitve za šentiljski občinski zastop se bližajo. Nemška stranka dela z vsemi sredstvi, da bi si priborila zopet nadvlado nad slovenskim prebivalstvom. Toda slovenskemu ljudstvu so se začele odpirati oči. Od dne do dne jasneje spoznava, da nemška stranka ne skrbi za njegov blagor. Še ni dolgo in vsilili so Šentiljčanom šulferanjsko šolo, za katero se bo moralo občutno plačevati, potem je prišlo pretenje s kaznijo in zaporom, ako se ne bodo naznanili za šolo godni otroci, sedaj so prišle velike kazni za šolske zamude. Zato pa se bodo letos pri občinskih volitvah Šentiljčani postavili na lastne noge, kajti tudi med seboj imajo dovolj sposobnih in pametnih mož, ki jim bodo vodili občino. Doslej so imeli Šentiljčani občinskega predstojnika izposojenega iz Spielfelda. Pistor namreč prebiva v Spielfeldu.

Iz poslanskih krogov se nam piše o grofu Stürghu: Grof Stürgh je letos ud avstrijske delegacije. Ko je pred par dnevi cesar sprejel avstrijsko delegacijo ter po svoji navadi ogovoril vsakega delegata, je vprašal grofa Stürgha, ali ni bilo letos nobenega slovenskega deželne poslanca v graškem deželnem zboru. Grof je moral reči: »Nobenega«. »Zakaj pa ne?« vpraša svitli cesar; »pravega vzroka ne vem« odgovori Stürgh. To vam je nevednež. Zakaj pa ni bral oklica slovenskih deželnih poslancev, bi bil lahko zvedel, če že res ni znal za pravi vzrok, radi katerega ni bilo slovenskih poslancev več v Gradcu. Potem se je grof Stürgh pobahal češ: »smo pa mi, nemški poslanci, toliko bolj skrbeli za štajarske Slovence.« Da ga ni sram, tako govoriti pred svetlim cesarjem! Kdaj in kje ste pa skrbeli gospod grof za Slovence? Ste morda ustanovili nekaj slovenskih šol? Ste našim slovenskim vinogradnikom dovolili mnogo brezobrestnega posojila? Ste namesto nemškega trtnoušnega komisarja postavili tacega, ki razumeva slovenski? Ste namesto nemških učiteljev in profesorjev na mariborskih, celjskih in ptujskih šolah nastavili slovenske učitelje? Ali ste nam kaj davka znižali? Ne, nič od vsega tega! Saj ste deželne doklade zvišali od 40% na 44%, pa ste napravili nov velikanski dolg za štajarsko deželo! Zakaj niste tega povedali presvitlemu cesarju?

Na Zavrču se je sklenilo: Na stotine zbrani volilci iz Haloz na shodu ptujskega katol. polit. društva »Pozor« vršečem se dne 6. majnika v Zavrču, soglašajo z onimi v Jarenini, pri Sv. Marjeti, v Bišu in v Kozjem ter izrekajo državnemu in deželnemu poslancu gosp. Žičkarju ter deželnemu poslancu gosp. dr. Jurteli popolno in neomejeno zaupanje, ter zahtevajo samoupravo Spodnjega Štajarja, slov. gimnazijo v Ptuj, slovensko meščansko šolo v Št. Juriju na južni žel., slovensko učiteljsko in vinarsko ter sadjarsko šolo v Mariboru, nadsodišče in vseučilišče v Ljubljani, pravičen volilni red, razdelitev kmetijske družbe in ustanovitev narodnih skupin v deželnem zboru. Končno najodločneje obsojajo graško deputacijo in zlorabljenje slovenskih kmetov za to od zgoraj naročeno in plačano komedijo ter

odobrujejo izstop slovenskih poslancev. Proč od Gradca!

Utonil je dne 10. maja v Dravi pri Rušah učenec 4 razreda Karol Fukné. Fant, ki se je že večkrat sam vozil čez Dravo, se je na dan nesreče igraje gugal v čolnu. Čoln se prevrne in valovi deroče Drave izroče fanta neusmiljeni smrti.

Bralno društvo ali posamezne osebe, ki si želijo lanskih letnikov »Slov. Gosp.«, »Domovine« in »Mira«, naj se oglasi pri blag. gosp. dr. J. Hrašovcu v Celju, ki jih blagohotno podari.

Društvene zadeve.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja. Sv. Vid na Ponkvi K 17-70, Sv. Danijel v Razboru K 15-14, Konjice K 58-16, Veržeje K 20, Pameče K 10, Jarenina K 200, Sv. Pavel pri Preboldu K 81, Teharje K 18, Sv. Štefan pri Žusmu K 11-02, Dobje K 16-80.

V Jarenini bo prihodnji ponedeljek ob 7. uri zjutraj v hiši Fišerjevi prednašal dež. potovalni učitelj Jelovšek za kmetijsko zadruho o mlekarici in o živinoreji. Gospodarji jareninski, pridite polnoštevilno!

Kmetijske zadruge v Jarenini tretji podučni shod zadnjo nedeljo je bil mnogoštevilno obiskan. Potovalni učitelj Belé je poljudno govoril o žvepljanju vinogradov ter o škodljivcih sadnega drevja, zadružni potovalni učitelj Kač pa je navdušeno razpravljal o mlekarici in o povzdigi živinoreje ter sploh o napredku našega kmečkega ljudstva.

Jareninsko politično društvo bo v nedeljo dne 27. maja priredilo pri Št. Ilju v Slov. gor. političen shod. Natančnejši vspeled prihodnjič.

Sv. Jakob v Slov. gor. Tukajšna kmetijska zadruga priredi prihodnjo nedeljo 20. majnika ob 3. uri popoldan v privatni hiši gostilničarja Peklar zborovanje s tem le sporedom: 1) pozdrav, 2) teoretični pouk dež. potovalnega učitelja g. M. Jelovška o povzdigi govedoreje, o pridelovanju več in boljše krme, kakor tudi o mlekarstvu in boljšem izkoriščanju tega pridelka, 3) razni predlogi.

Kmetijsko društvo v Leskovcu imelo bode 24. majnika ob 3. popoldne v šolskih prostorih glavno zborovanje, katero se bo vršilo po sledečem sporedu: 1) gosp. I. Kač govori o živinoreji, sadjereji in posojilnici, 2) prosti nasveti in razgovori o kmetijstvu itd., 3) po zborovanju v gostilni J. Kmeteca prosta zabava, petje in tamburaši.

Odbor akad.-tehn. društva »Triglav« v Gradcu sestavi se je na prvem občnem zboru v poletnem tečaju 1900, dne 5. maja sledeče: predsednik med. E. Dereani, podpredsednik Pavel Kanc; tajnik jur. K. Vobič; blagajnik jur. V. Sernec; knjižničar jur. I. Spitzer; gospodar med. Srečko Lebar; odbornika namestnik med. A. Jesih.

Gospodarske stvari.

Pouk*) o pokončevanju trtne ali grozdne plesnobe (Oidium Tuckeri).

Trtna ali grozdna plesnoba je na Štajarskem v zadnjih dveh letih mnogo škode naredila in po nekaterih krajih pričakovani pridelek popolnoma uničila. Ta glivica bode se gotovo tudi letos prikazala, zato je potrebno, da se pravočasno in energično pokončuje.

Ta glivica se pokaže hitro ko je trta odcevela (včasih tudi že predno cvete) na

*) Ta »pouk« je občinam razposlal visoki deželni odbor štajarski. List, s katerega je »Slov. Gospodar« danes oskrbel ponatis, doposlal nam je prijatelj. List bil je pribit na občinski hiši, veter ga je odnesel daleč na cesto, tukaj ga je raztrganega naš prijatelj pobral in doposlal nam, ker »pouka« nam deželni odbor ni doposlal. Tudi dotična občina dobila je iz Gradca jeden jedini odtis, in vsled tega nas prijatelj prosi, naj bi tamošnjim občanom postregli mi, naj bi jim »Slov. Gospodar« dal obilnejše, kakor deželni odbor.

zelenih mladikah v podobi belih, jako tankih pajčevinastih nitij, ki naglo rasejo ter prehajajo tudi na listje in na jagode. Vsi popadeni deli trte nam kažejo manj ali bolj gosto, belo, pepelu ali moki podobno preprogo, ki diši po plesnivem — in so čim dalje tem bolj umazane, pozneje pa rjavocrne barve.

Vsi popadeni deli zaostanejo v rasti; bolne jagode zaostanejo za zdravimi ter ne dozori, ako tudi je vreme še tako. Ob deževnem vremenu jagode razpokajo in zgnijajo, ob suhem pa se zgrbančijo in posušijo.

Ta zajedavka more uničiti ves vinski pridelek ter tudi zelo škoduje trsju, ako ji človek ni nasprotoval o pravem času.

Od vseh sredstev, ki se priporočajo zoper to bolezen, je najboljša in najgotovjejša čisti in drobno zmleti žvepleni prah. S tem prahom se morajo vsi deli trte najmanj trikrat potresti, in sicer: prvič takoj po razvitju mladih poganjkov (ko so ti en pedenj dolgi), drugič pred cvetom in tretjič hitro po cvetju.

Ako se pa grozdna plesnoba pozneje vendarle prikaže na posameznih trtah, morajo se te, kakor tudi vse blizu teh stoječe trte — ki sicer niso bolne — še enkrat žvepljati.

Žvepljati moramo ob mirnih, toplih in solčnih dneh, in še le tedaj, ko se rosa posuši. Ako začne deževati predno je preteklo 24 ur po žvepljanju, mora se žvepljanje ponoviti, kakor hitro je zopet lepo vreme.

Žvepljati se mora sploh tako, da se po žvepljanju fino vsi deli trte, ne pa tako, da bi se razsipalo žveplo kar kupoma na posamezne dele.

Žveplo uniči samo grozdno plesnobo, ne pa tudi strupene rose ali peronosporo; treba je toraj trte žvepljati in škropiti.

Za vinograd, ki meri eno oralo (1600 kvadratnih klaftrov) je treba: za prvo žvepljanje okoli 10 kil, za drugo žvepljanje okoli 15 kil in za tretje žvepljanje okoli 20 kil in takega žvepla kakor je zgoraj popisano.

Tako žveplo si posestniki lahko naročijo pri obeh deželnih kemičnih poskušališčih v Mariboru in v Gradcu, ki se tam oddaja v žakljih od 50 kil za 4 gld. Manje kot 50 kil se ga ne more dobiti.

Žveplja se z ročnimi mehi ali pa s tako imenovanimi »nahrbtnimi žvepljarji«. Dobri nahrbtni žvepljarji se tudi dobijo pri navedenih kemičnih poskušališčih, in sicer: Styria za 5 gld. 50 kr. in Vindobona za 10 gld. 35 kr. komad (ako si kdo tak žvepljar naroči, naj z naročitvijo ob enem tudi denar za njega vpošlje). Ročni mehovi se lahko dobijo pri vsakem večjem trgovcu na deželi za gld. 2-50 do 4 gld.

Ako se grozdje žveplja v poznem poletju, dobi vino okus po žveplu ali bolje rečeno po žveplenem vodiku. Ta okus se lahko odpravi s tem, da se vino — kakor hitro se sčisti — pretoči skozi pipo, na katere se nahaja čopič od čiste slame (tako, da se vino dobro razprši ter pride s čistim zrakom v dotiko) in se potem vlije v zdrave, čiste sode, v katere se je poprej vžgalo žveplo (Einschlag). Črez tri do štiri tedne pozneje se mora vino drugičrat pretočiti in zgubi na ta način kmalu neprijetni okus.

Loterijske številke.

Dunaj: 12. maja 1900. 11, 90, 56, 66, 10
Gradec: » » » 59, 23, 5, 19, 44

Slovenci, Slovenke!

podpirajte »Našo stražo«;

pristopajte k »Družbi sv. Cirila in Metoda«.

Štajarski Slovenci,

dajte za mariborsko šolo



Voznje karte in tovorni listi v **AMERIKO**

Kraljevi belgijski poštni parnik
Red Star Linie, Antwerpen
vozi naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr.
avstr. vlade. — Natančna pojasnila daje:

Red Star Linie, Dunaj
IV. Wiednergürtel 20

ali pa

14

Anton Rebek v Ljubljani —
Kolodvorske ulice 34.

Julij Popper, Innsbruck —
Bahnstrasse 8.

Der Süden. Organ für

politischen, culturellen und wirtschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen.

Edini v nemškem jeziku na Dunaju izhajajoči tednik za hrvaške in slovenske koristi. — Celoletna naročnina 8 kron, polletna 4 krone. Uredništvo in upravnništvo: Dunaj, I. Plankengasse 4. 1-4

Glasovir

v dobrem stanju se proda. Kdor ga želi kupiti, naj se oglasi pri lastnici **M. Šuen, c. kr. poštariči, sv. Barbara niže Maribora**

Na prodaj!

Lepa nova hiša, 15 minut od Maribora oddaljena, stoječa pri okrajni cesti, se takoj proda. Pri hiši je gospodarsko poslopje, velik vrt, njiva in studenec, vse v najboljšem stanu. Hiša je tudi prav pripravna za penzioniste.

Poberže (Fraustaudnerstrasse)
pri Mariboru št. 144.

Jayna zahvala!

Podpisani se s tem potom najiskrenejše zahvaljuje blagorodnemu in veleučnemu gosp. **dr. Frančišku Jankoviču**, zdravniku v Konjicah, da je ozdravil njegovo ženo, o katere ozdravljenju ni bilo več upanja. Visela je nad 14 dni takorekoč med življenjem in smrtjo, a požrtovalnemu trudu in skrbi spretnega zdravnika se je posrečilo jo pri življenju ohraniti. Slavnemu občinstvu se ta krščanski zdravnik najtopleje priporoča.

V Konjicah, 7. maja 1900.

Ignac Kuk,

posestnik v Zgornji Pristavi št. 1.

Leopold Lippitsch

stavbinski in galanterijski klepar

v Ptuj, Ungarthorgasse št. 4

2

priporoča svojo veliko zalogo

dveh vrst žveplalnikov proti grozdnim plesnobi, brizgalnic proti strupeni rosi (peronospora) ter cevij, ter popravlja iste bodisi katerega koli zistema in gumija za zeleno cepljenje.

Prevzema kritje streh in zvonikov. Nastavlja strelovode.

Popravlja zvonike, pleska strehe in žlebove

kar najbolje ter po najnižjih cenah.

Priporoča vsakovrstne kuhinjske oprave.

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

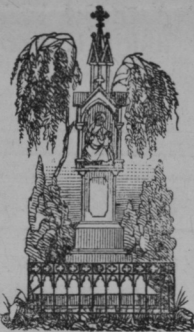
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedenega
v Mariboru,

Kokoschinegg-Allee, Hilarinsstrasse, Carneristrasse.



Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene.

15

Josip Sirca v Žalcu

*** tovarniška zaloga slavnih in najboljših koles, kakor: ***

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“

in drugih koles najboljše kakovosti.

Cena od 80 gld. naprej. ***

*** Lastna popravljalnica.

Zaloga posameznih del kolesa in vseh potrebščin.



Iz Tinja!

Preč. gsp. župnik Janez Stanjko je pred svojim odhodom v Buče dal Jerneju Dušej, po dom. Dvoršaku, na Velikem Tinju eno mizo. V noči od 10. do 11. marca, torej 6 tednov po odhodu župnika zanesel je Jernej Dušej isto mizo v šolsko drvarnico. Ko ga grem vprašat, zakaj je mizo v šolsko drvarnico postavil, trdila sta Jernej Dušej in njegova žena, da ta miza ni tista, katero mu je gosp. župnik obljubil, in pa da sem jaz ali moja žena župnikovo mizo z mojo slebejšo zamenjal in da še sedaj imam tisto mizo.

Ker vse moje prošnje, naj J. Dušej pride v šolsko poslopje in preišče vse kote, da se bo prepričal da nimam jaz iste mize, niso nič pomagale, prisiljen sem bil vložiti tožbo pri sl. c. kr. okr. sodnijski v Slovenski Bistrici.

Na silno prigovarjanje novega preč. g. župnika potegnili sem tožbo nazaj pod pogojem, da je Jernej Dušej podpisal sledečo „Častno izjavo“: Podpisani z obžalovanjem spozna in izreče, da smo po krivici obdolžili nadučiteljevo gospo goljufivega zamenjanja miz. Tinje 17. marca 1900. Jernej Dušej.

In preč. g. župnik Janez Stanjko mi je iz Buč poslal po dopisnici dne 21. marca tole potrdilo: „Da, ravno ta miza je tista, katero si je Jernej Dušej izbral izmed mojih miz. Če jo zdaj noče imeti, dobro! tedaj mi njo pa komu prodajte; od Dvoršakove vožnje pa mi pošljite račun. Spravita se, preden zapoje vesela Aleluja! Janez Stanjko“.

Jaz bi tega ne objavil, ko bi Jernej Dušejeva žena še dalje ne govorčila, da res imam tisto mizo in pa da sem samo zato tožbo vstavil, ker se baje sodnijske preiskave bojim.

Gosp. Jernej Dušej, občinski svetov. in namestnik načelnika kraj. š. sveta, ali Vas je kaj sram, da tako ravnate proti učitelju, h kateremu ste že troje otrok v šolo pošiljali?

Janez Tomažič, nadučitelj.

Učenec

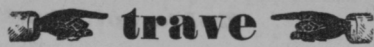
iz dobre hiše se sprejme v moji trgovini mešanega blaga. Naslov pove uredništvo. 1-2

Stalna učiteljica

na štirirazredni dekliški šoli, drugega plačilnega reda, na Štajarskem želi menjati službo s koleginjo na šoli iste plačilne vrste, če bi tudi bila ista šola mešana. Ponudbe na uredništvo tega lista.

Semena za peso

kakor tudi raznovrstna semena za vrtnarstvo in poljedelstvo, vzlasti za različne



čista ali mešana, priporoča

M. Berdajs,

trgovina s semenom in mešanim blagom
v Mariboru. 7-12

Kdor hoče 400 mark³¹

garantirano mesečno lahko in pošteno zaslužiti? Naj pošlje naslov z znamko:
V. 21 Annoncen - Exped.
K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka,



v **Fritsch-evi vili**

Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse.

♦ Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem, kateri so spremljali dne 12. t. m. mojega brata Jožefa na njegovi zadnji poti na pokopališče pri Sv. Tomažu nad Velikonedeljo izrekam najsrčnejšo zahvalo. Posebno domačemu gsp. dekanu in župniku, ki so mu bili dalje časa v njegovih tužnih razmerah in bolezni ljubeznivi tolažnik, gsp. provizorju na Polenškaku, gsp. kapelanu, veleč. g. nadučitelju in vsem blagim njegovim tovarišem. Bog plati!

J. Meško, župnik in častni kanonik.

Zahvala.

Stoterno »Bog plačaj« izrekajo častiti duhovščini in vsem prijateljem in znancem, ki so spremljali pokojnega brata oziroma očeta

Janeza Neuwirta

k večnemu počitku.

Sestra pokojnikova in tri hčere
šolske sestre.

Razne

uradne pečate

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vinogradsko posestvo

v okraju Št. Lenart v Slov. gor., 2 uri od Radgone oddaljeno, v krasni, jugozapadni visoki legi, z divnim daljnim razgledom (Šekel, grad Obergleichenberg itd.) obsegajoče 3 orale zemlje v nasetev, čez 6 oralov njiv, travnikov, gozdov in velik sadovnjak, dalje veliko zidano gospodarsko hišo, lepe kleti se z vinogradno opravo in mnogimi vinskimi sodi cenó za 4000 gld. takoj proda. Naslov pove upravnistvo tega lista.

Naznanilo.

Jožef Verdnik,

krojaški mojster v Spodnjinovivasi pri Slov. Bistrici,

poprej

v Slovenski Bistrici

naznanjam, da sem odprl v lastni hiši števil. 30 v Spodnjinovivasi, svoje obrti: gostilniško, trgovinsko s špecerijskim blagom in krojaško z narejenimi odlekami. Uljudno se priporočam vsem znancem in tudi drugemu občinstvu s Črešnovca, Makol, Laporja, kakor tudi iz vseh drugih krajev in vasi, ki so mi dosedaj zaupanje dali, da mi tudi zvesti ostanejo v bodoče.

Zagotavljam solidno blago in zelo nizke cene.

Ker nisem dlje od mesta ko četrte ure, me lahko vsak obišče.

Naznanim tudi, da bom kakor dosedaj tudi z naprej sejem obiskoval in narejeno obleko prodajal.

Gostilnica pa je pripravna tudi za izlete; s prav dobrim vinom je tudi preskrbljena. 3-3

Šmarnice

Mariji, majnika kraljici

v venec splel

Martin Jurkovič

kn. šk. duh. svet. in župnik pri svetem Petru poleg Maribora.

31 premišljevanj za Marijini mesec v ljubki domači besedi. Marijne prelepe čednosti se priporočajo v podobah zalih cvetic, da si jih Marijini častilci ložje zapomnijo in raje posnemajo.

Prodaja tisk. sv. Cirila

Broširana knjiga 80 vin.

Vez v platnu K 1:30

Vez v usnji K 1:60

— Poština 10 vin. —

Razpošilja se le proti predplačilu.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še pouk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 6 kr., 10 kom. 55 kr. in 100 kom. 4:50 gld.

Venček cerkvenih pesmi za šolarje

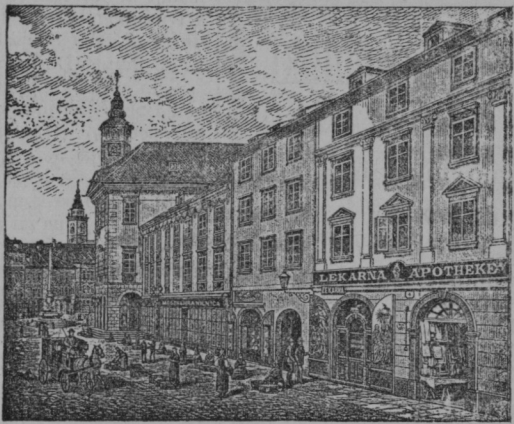
je izšel v VI. popravljenem natisu. — Komad velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov 6 gld. 80 kr. **proti predplačilu.**

Poština za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 15 kr.
Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Zelo priljubljena knjižica mej mladino povsod, kjer so jo naročili. Vsak šolar bi jo moral imeti.

Lekarna Trnkóczy

v Ljubljani (Kranjsko) priporoča naslednja, dobro preskušena zdravila:



Najceneje se dobiva v tej lekarni pri naročitih po pošti, ter se od tu pošilja koj celo samo en komad.

Štedljivim gospodinjam, dojenčkom, otrokom, nervoznim, rekonvalescentnim, slabotnim, tistim, ki trpijo vsled pomanjkanja krvi in bledice, vsakemu bolniku, sploh vsakemu se priporoča mesto slabe, razburjajoče kave in ruskega čaja dr. pl. Trnkóczyjev kakao-sladni čaj kot okusno, redilno, zdravo in ceno živilo. Zavoj (1/4 kile vsebine) 20 kr., 14 zavojev samo 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucat 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

krogljice

odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — skatlja 21 kr., zametek 1 gld. 5 kr., —

Pocukrene krogljice. 1 skatlja 40 kr., 3 skatljice 1 gld.



Varstvena znamka.

prsni,

Doktor pl. Trnkóczy-ja

pljučni in kašljiv sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša želka, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski

delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.



Varstvena znamka.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenjje kože,



žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolečino namaže. Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnena na ohranjenje zdrave in krepke živine, opozarjamo jih posebno na naše dijetetične redilne preparate za živino.

11—12

Dokt. pl. Trnkóczya

Živinski

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah in konjih. Ze skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kadar živina noče žreti, za zboljšanje mleka. Zametek z navodom kako se more rabiti 50 kr., 5 omotov 2 gld.

Prašičji

redilni, krmilni prah. Varstveno in dijetetično sredstvo za prašiče. Za znotranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolstče. 1 zametek 25 kr., 5 omotov samo 1 gld.



Varstv. znamka.